

Čís. 5270.

Zbytočne a s porušením predpisu § 425, odst. 2 tr. p. opakované vyhlásenie rozsudku odvolacieho súdu obžalovanému, ktorý bol na odvolacom hlavnom pojednávaní prítomný, neoprávňuje jeho obhájcu podať zmätočnú sťažnosť.

(Rozh. zo dňa 9. apríla 1935, Zm IV 659/34.)

Najvyšší súd v trestnej veci proti L. V. a spol odmietol zmätočné sťažnosti obhájcov obžalovaného L. V.

Dôvody:

Obžalovaný L. V. bol osobne prítomný na odvolacom hlavnom pojednávaní konanom dňa 14. júna 1934 a po vyhlásení rozsudku sa vyjadril, že sa s rozsudkom uspokojuje. Krajský súd s porušením predpisu § 425 tr. p. znova vyhlásil rozsudok obžalovanému L. V. a jeho obhájcovi a za 3 dni od tohoto vyhlásenia, dňa 22. augusta 1934, obhájcovia tohoto obžalovaného podali zmätočnú sťažnosť.

Ponevác však zbytočne opakované vyhlásenie rozsudku vrchného súdu neoprávnilo obhájcov obžalovaného L. V. podať zmätočnú sťažnosť proti rozsudku — proti obžalovanému L. V. už pravoplatnému —, lebo v smysle §§ 431, 388 tr. p. a § 31 por. nov. obhájcovia boli oprávnení podať zmätočnú sťažnosť len za 3 dni od vyhlásenia rozsudku vrchným súdom, je zmätočná sťažnosť obhájcov opozdená a bolo treba ju odmietnuť v smysle § 434, odst. 3 tr. p.

Čís. 5271.

Ide-li o trestný čin proti cti verejného úradníka, spáchaný pred účinnosťou zákona čís. 108/1933 Sb. z. a n., ktorý bolo možno stíhať len na zmocnenie a tedy výlučne obžalobou verejnou, nemôže poškodený (urazený) podať opravný prostriedok proti rozsudku, aj keď za účinnosti tohoto zákona možno taký čin stíhať obžalobou súkromnou.

(Rozh. zo dňa 9. apríla 1935, Zm IV 54/35.)

Najvyšší súd v trestnej veci proti V. G., obžalovanému z prečinu pomlavy tlačou, odmietol zmätočnú sťažnosť náhradného súkromného obžalobcu a odsúdil ho k náhrade útrat trestného pokračovania.

Dôvody:

Pred súdom prvej stolice zastupoval obžalobu verejný obžalobca pre ten čin obžalovaného, že v časopise S. U. v čísle 24, vydanom dňa 12. júna 1932, napísal a ako zodpovedný redaktor uverejnil článok, v kto-

rom o učiteľovi štátnej školy Č. Ž. — tedy o verejnom úradníkovi — tvrdil v podstate, že pri vyučovaní hrube nakladá s deťmi, tedy tvrdil tlačou také skutočnosti, ktoré, jestli by byly pravdivé, mohly by byť dôvodom zahájenia trestného alebo disciplinárneho pokračovania proti Č. Ž., a urážka sa vzťahuje na výkon povolania urazeného verejného úradníka.

Súd prvej stolice sprostil obžalovaného na tom základe, že sa mu podaril dôkaz pravdivosti jeho tvrdení, a preto súd zaviazal Č. Ž., aby zaplatil obžalovanému útraty jeho zastupovania. Proti tomuto rozsudku odvolal sa len súkromný obžalobca do sprostenia obžalovaného.

Vrchný súd zmenil rozsudok súdu prvej stolice vo výroku o ustálení trov »náhradného« súkromného obžalobcu proti obžalovanému, pominul ich prisúdenie, ináč však potvrdil rozsudok krajského súdu. Proti tomuto rozsudku podal zmätočnú sťažnosť súkromný obžalobca Č. Ž. do viny.

Pri preskúmaní veci najvyšší súd zbadal, že vrchný súd porušil zákon v neprospech obžalovaného. Čin, pre ktorý bol obžalovaný žalovaný, bolo treba kvalifikovať v dobe jeho spáchania za prečin pomluvy podľa § 1, § 3, čís. 1, 2 zák. čl. XLI/1914, ktorý bolo možno stíhať len na základe zmocnenia podľa § 9, čís. 6 citov. zák. Podľa §§ 4 a 42, odst. 1 tr. p. pre tento čin mohol zastupovať obžalobu výlučne verejný obžalobca, lebo podľa § 42, odst. 1 tr. p. súkromný obžalobca nebol oprávnený prevziať zastúpenie obžaloby, tedy v smysle § 42, odst. 1 tr. p. nebol oprávnený podať ani opravný prostriedok proti oslobodzujúcemu rozsudku. V dobe vynesenia rozsudku súdu prvej stolice, dňa 16. februára 1934, bol už v platnosti zákon čís. 108/33 Sb. z. a nar. Podľa § 14, odst. 5 tohoto zákona môže byť pomluva, spáchaná proti verejnému úradníkovi dotyčne výkonu jeho povolania, stíhaná aj na základe súkromnej žaloby. Tohoto predpisu však neľze použiť v tomto prípade, lebo predpis § 9 zák. čl. XLI/1914 v súvislosti s predpismi §§ 4 a 42 tr. p. je pre obžalovaného priaznivejší, lebo nepovoľuje stíhanie činu súkromným žalobcom; — čin bol spáchaný v dobe platnosti zák. čl. XLI/1914 a podľa § 41, čís. 1 zák. čís. 108/33 ustanovenia prvého a druhého oddielu tohoto zák. — ku ktorým patria aj ustanovenia hore citovaného § 14 zákona — neľze použiť na trestné činy spáchané pred účinnosťou zákona, nakoľko ustanovenia dosavadného práva byly vinníkovi zrejme priaznivejšie.

Ponevác podľa horeuvedených súkromný obžalobca Č. Ž. nebol oprávnený podať odvolanie proti oslobodzujúcemu rozsudku krajského súdu, nadobudol tento rozsudok moci práva a podľa § 389 tr. p. bol krajský súd povinný odmietnuť odvolanie súkromného obžalobcu. Ponevác krajský súd odvolanie prijal, preto v smysle § 400, čís. 3 a § 401, odst. 3 tr. p. bol vrchný súd povinný odmietnuť odvolanie a určiť následky neoprávneného podania opravného prostriedku podľa §§ 479, 482 a 484 tr. p. Ponevác vrchný súd meritorne rozhodol a zmenil rozsudok súdu prvej stolice v neprospech obžalovaného, pokračoval vrchný súd bez zákonnitej obžaloby. Preto je tu dôvod zmätočnosti podľa § 384, čís. 11 tr. p. Na tento však neľze hľadať z povinnosti úradnej podľa posl. odstavca cit. §u, lebo vrchný súd neuznal obžalovaného vinným a rozhodol v jeho neprospech len dotyčne útrat pokračovania. Nebolo tedy treba zrušiť rozsudok vrchného súdu z povinnosti úradnej. Ponevác však

podľa horeuvedených náhradný súkromný obžalobca nebol oprávnený podať ani zmätočnú sťažnosť, bolo ju treba odmietnuť podľa § 434, odst. 3 tr. p. a zaviazal náhradného súkromného obžalobcu ku nahradeniu trestných trov prípadne zapríčinených obžalovanému podaním zmätočnej sťažnosti.

Čís. 5272.

Matka mimo manželstva narodeného dieťaťa, ktorá hneď po porode navedie druhú osobu, aby usmrtila jej novorodené dieťa, a táto čin prevedie, je návodkyňou k zločinu usmrtenia dieťaťa podľa §§ 69, čís. 1, 284 tr. zák. a jej čin nelze podriaďiť pod ustanovenie § 279 tr. zák.

(Rozh. zo dňa 10. apríla 1935, Zm III 363/34.)

Na j v y š š í s ú d v trestnej veci proti A. P. a spol., obžalovaným zo zločinu podľa § 279 tr. z. atď., vyhovel zmätočnej sťažnosti verejného žalobcu, založenej na dôvode zmätočnosti, uvedenom v § 385, čís. 1 a) tr. p., a uznal obžalovanú H. P. vinnou ako návodkyňu v smysle § 69, čís. 1 tr. z. zločinom usmrtenia dieťaťa podľa § 284 tr. z.

Z d ô v o d o v :

Proti rozsudku porotného súdu ohlásil verejný žalobca zmätočnú sťažnosť z dôvodu § 385, čís. 1 a) tr. p. do oslobodenia obžalovanej H. P.

Prevádzajúc vecný dôvod zmätočnosti podľa § 385, čís. 1 a) tr. p. ohľadom obžalovanej H. P., poukazuje sťažovateľ na to, že porotcovia odpovedali na 1. otázku II. skupiny, týkajúcej sa obžalovanej H. P., kladne a tak ustálili skutok, ktorý zakladá skutkovú podstatu zločinu účastenstva na úmyselnom zabití človeka podľa §§ 69, čís. 1 a 279 tr. z., preca na právnu otázku odpovedali záporne a tak zavinili tvrdený dôvod zmätočnosti. Zmätočnej sťažnosti čiastočne nelze odopreť oprávnenia.

Podľa skutočností zistených porotcami v 1. (skutkovej) otázke II. skupiny, týkajúcej sa obžalovanej H. P., nemôže byť pochybností o tom, že táto obžalovaná krikom na svoju matku, aby dieťa odpratala a v sude v maštali utopila, aby otec nič nezbadal, svoju matku zúmyselne navedla k tomu, aby jej novorodené dieťa nemanželského pôvodu usmrtila, čo táto aj urobila spôsobom ako obžalovaná H. P. žiadala. Takto zistený skutkový stav obsahuje v sebe právne znaky zločinu podľa § 69, čís. 1 a 284 tr. z. Predpis § 284 tr. z. s ohľadom na zvláštne psychické rozčulenie nemanželskej matky pri porode posudzuje úmyselné usmrtenie dieťaťa nemanželskou matkou pri porode alebo priamo po ňom miernejšie ako ustanovenie § 279 tr. z. Zvláštny duševný stav nemanželskej matky je tu však nielen vtedy, keď nemanželská matka sama vlastnou rukou zabije dieťa, ale aj vtedy, keď pri porode alebo priamo po ňom vyzve iného k zabití dieťaťa alebo iným spôsobom spoluúčinkuje pri usmrtení